REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nnx. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie care ¢i.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 227. Brașov, Miercurĭ 13 (26) Octomvrie. 1904.

Orientarea nóstră.*)

V.

Conceptul *partid național român* a ajuns la noi în anii din urmă sĕ ia tot mai mult conturile unei căciulĭ marĭ, în care încap toțĭ, câțĭ față cu detentorii puterei publice se mărturisesc Românĭ, de la cei mai convinșĭ și devotațĭ naționalișĭ până la naționaliștii de ocasiune și până la aceia, carĭ caută a esploata naționalismul în favorul unor ambițiunĭ și interese vremelnice ale lor. Toțĭ voiesc sĕ trécă de membrii ai partidului național, adecă de naționalișțĭ, cu singura escepțiune a celor ce se află în posesiunea unui os de ros, ce și l'au acvirat, constrînșĭ fiind de împrejurărĭ orĭ de bună voie, prin jertfirea orĭ-căror aspirațiunĭ ba și veleitățĭ românescĭ.

Până la un timp, adecă până la zĕmislirea așa ¢isului curent nou activist, nu se scia la noi de alțĭ naționalișțĭ decât de cei ce profeséză programul național de la 1881, stabilit de representanții tuturor Românilor din Ardeal, Bănat și Țéra ungurésca, carĭ s'au constituit unanim și solidar într'un singur și nedespărțit partid național.

Acésta vré s'o spună și ¢iarul român sibiian, când ¢ice, că precum Sașii nu au decât partidul poporal săsesc „așa nicĭ noi n'am avé alt partid decât partidul național român, — décă l'am avé“.

Cu alte cuvinte ¢iarul amintit vré sĕ ¢ică: am avut un partid național român și-l avem și astă¢ĭ la părere, în realitate însĕ nu-l mai avem.

Cum și de ce l'am avut, l'am avé și totușĭ nu l'am mai avé?

Eată o întrebare de orientare politică, dér numai pentru cei-ce n'au credință în puterea de viéță a partidului nostru național, apoi pentru aceia, carĭ în anii ultimĭ s'au rupt de acest partid și nu mai mărturisesc programul lui, totușĭ însĕ au un interes de a voi sĕ apară înaintea poporului drept naționalișțĭ înfocațĭ, în fine pentru toțĭ cei-ce n'au convingerĭ politice și carĭ, lipsindu-le consciința națională, șovăiesc și se încovóie ca trestia.

Pentru noi, și, nădăjduim firm și tare, că tot-odată pentru partea cea mai mare și covîrșitóre a conaționalilor noștri de pretutindenĭ, esistența partidului național n'a fost nicĭ-odată o întrebare, căcĭ nu i-a venit și nu-i vine în minte nimĕnui de a dubita un moment măcar, că legătura, ce am încheiat'o între noi înființând acest partid pe basa unui program comun, ar puté sĕ înceteze, pe câtă vreme scopul ei, ca sĕ ne fie razim și scut în luptele grele și pline de suferințe, ce nevoițĭ suntem a le purta pentru limbă și naționalitate, va sta în picióre.

Pentru aceia, carĭ ar vré sĕ imiteze pe Sașĭ fără a înțelege rostul situațiunei lor și a atitudinei politice, ce au urmat'o ei de la 1867 încóce și carĭ cu atât mai puțin înțeleg situațiunea și rolul poporului român în fața politicei, ce tinde de-a dreptul la desființarea lui, firesce, că abia mai póte avé adĭ înțeles partidul național român, de asupra căruia atîrnă sabia ordonanțelor lui Hieronimy și care cu programul sĕu și cu hotărîrile conferențelor sale nu ofere diferiților aspiranțĭ de deputăție, nerăbdătorĭ de a lua cu o ¢i mai curênd parte activă la viéța parlamentară ungurésca, nicĭ cel mai mic avantagiu, ba din contră le deschide numai prospecte pentru o porțiune bună de jertfe și de abnegare.

Tótă dubietatea, ce a cuprins pe confratele de la Sibiiu se reduce la faptul, că, după faimósele ordonanțe contra organisației partidului nostru, a început sĕ iésă la ivélă liliecii de tot felul, carĭ până atuncĭ se ascunseseră în cuiburile lor, de frică că ar puté fi sdrobițĭ de aripile de vultur ale solidarității și disciplinei naționale.

Numai așa s'a putut nasce și curentul nou activist atât de pestriț, care, în fața împiedecării racțiunii partidului prin forța majoră, a aflat momentul binevenit de a servi ca piedestal pentru lansarea de „genialitățĭ“ politice, ce-șĭ atribue capacitatea „de a scóte din glod carul partidului“ pe care l'au părăsit.

Acest soiŭ de activișțĭ, carĭ au avut îndrăsnela de a-șĭ bate joc de programul național și de organisația partidului, precum și de întreg trecutul luptelor nóstre naționale, este, care contribue mai mult prin svîrcolirile sale la zăpăcirea și desorientarea unei părțĭ marĭ a publicului nostru românesc.

*) A se vedé Numerii 221, 222, 224 și 225 ai „Gaz. Trans.“

Activismul episcopilor unițĭ.

I.

„...Un moment interesant al congresului al V-lea catolic regnicolar este, că acum pentru prima óră un episcop greco-catolic, și adecă episcopul de la Lugoș, Vasilie Hosszu, care în special pentru acest scop îșĭ întrerupse petrecerea în Roma și s'a întors în Ungaria, va juca un rol activ, ceea ce, — cum ni-s'a spus — va umplé de mândrie pe frațiĭ sĕi în oficiu (Amstbrüder) ai aceluiașĭ rit“.

(„P. Lloyd“ de la 21 Oct. 1904).

Nu ne putem da sémă, cum se face, că, de un șir de anĭ încóce mai ales, episcopiĭ noștri unițĭ nu ne mai scot din surprindere și din sensațiune, dedându-se la un activism în sferele și pe terenul strĕin al catolicismului unguresc, — un activism ce nu póte de cât sĕ prejudece adevĕratelor interese ale bisericei și ale neamului românesc, — care n'are nicĭ o rădĕcină în desvoltarea istorică a acestora, decĭ, nu e de loc înțeles și nu póte fi înțeles nicĭ-odată de credincioșiĭ românĭ unițĭ.

Incă de pe vremile rĕposatului metropolit Vancea, archiereii românĭ unițĭ au început sĕ umble cu geamantanele în mână pe la conferențele episcopilor catolicĭ ungurĭ. La început o făceau în secret, în cât décă nu s'ar fi întêmplat ca din când în când câte-o fóie maghiară sĕ comită indiscrețiunea nevoită de a-le înșira numele printre ale celorlalțĭ participanțĭ de legea romano-catolică, póte nicĭ astă¢ĭ încă n'am sci de activitatea ce au desfășurat'o pe atuncĭ.

Organul nostru nu odată lĭ-a adresat cuviósa întrebare, că óre ce scop urmăresc prin aceea, că sĕ pun la disposiția primatelui și a episcopatului romano-catolic? Dér până în ¢iua de adĭ noi n'am căpĕtat nicĭ un rĕspuns indestulitor, — așa că vĕ¢ênd persistența, ca sĕ nu ¢icem servilismul, cu care prelațiĭ noștri unițĭ se grăbeau la sfatul din Budapesta și în cestiunĭ ce nu-i puté privi absolut, fiind metropolia română unită cu totul independentă de a Strigoniului, a trebuit sĕ ne ¢icem nu odată: o fi vr'o poruncă! De unde și cum, ei o vor sci mai bine.

In cele din urmă étă-ne c'am rĕmas cu participarea regulată a archiereilor românĭ unițĭ la tóte conferențele și daraverile episcopatului romano catolic. o participare a lor fără nicĭ o reservă, ca *minoritate disparentă* față cu *maioritatea covêrșitóre* a celor de altă lege și observanță.

In acest stadiu de uimire resignată — din causa celor ce le vedeam și nu le înțelegeam — ne-au aflat și pașiĭ cu totul sensaționalĭ întreprinșĭ de archiereiĭ românĭ unițĭ în direcția estinderei activitățiĭ lor pe acel teren neumblat și necunoscut mai înainte.

Mai astă primă-vară am rĕmas înmărmurițĭ când érășĭ, cu ocasiunea unei marĭ adunărĭ catolice ungurescĭ în Budapesta, am cetit — căcĭ așa ceva nouĕ nu ni-se comunică — prin foile maghiare de acolo, că prelații românĭ unițĭ în frunte cu Metropolitul au luat parte la așa numitul congres al eucharistiei. Am tot așteptat sĕ vedem, cum vor esplica archiereii amintițĭ poporului lor credincios pasul acesta al lor, ca sĕ-l înțelégă și el, căcĭ până atuncĭ nu s'a mai pomenit, ca episcopĭ românĭ unițĭ sĕ ia parte activă la astfel de congres catolic unguresc. Dér am așteptat înzadar. Am aflat numai, tot din foile ungurescĭ, că la acéstă adunare curat bisericéscă a romano-catolicilor, a ținut și Metropolitul de la Blașiŭ o vorbire în limba maghiară despre eucharistie.

Ne-am tot gândit, care a putut fi scopul acestei procederĭ? Fost'a vr'o necesitate, ca romano-catolicii ungurĭ, întrunițĭ acolo din tóte părțile țĕrii într'o adunare de popor în masse marĭ din tóte clasele, sĕ afle ce ¢ic și cred episcopii românĭ unițĭ despre eucharistie?

Așa ceva nouĕ muritorilor de rênd nu ne putea intra în cap. Dér scieam una și bună. Metropolitul de la Blașiŭ este metropolitul Românilor unițĭ și prin urmare — după a nóstră convingere — chemarea lui este, ca archipăstorul credincioșilor sĕi românĭ, a vorbi și a tălmăci tainele credinței în sinódele și congresele bisericei românescĭ, nu însĕ înaintea streinilor de limbă și de lege.

Cu adêncă mâhnire am privit dér la acest spectacol cu totul strĕin pentru obștea credinciósă a Românilor unițĭ, dintre carĭ nimenĭ nu a luat parte la acel congres. Și érășĭ și érășĭ ne-am întrebat, ce noimă și ce înțeles a putut sĕ aibă participarea archiereilor românĭ în astfel de condiție și în împrejurările, în carĭ se află biserica română unită, luptând ea tocmai cu curentul de egalisare și asuprire, cu ideile și nisuințele de contopire completă, ce predomnesc în tóte conferințele și adunările romano-catolicilor ungurĭ?

A dóua surprisă și mai mare și mai amară ni-au făcut'o ¢ilele acestea episcopii noștri unițĭ prin participarea lor la un congres catolic unguresc, care nu s'a mărginit numai la discuțiunĭ asupra unor cestiunĭ curat religióse, ci s'a estins și la cestiunĭ, ce întră în cadrul observanței politice confesionale.

Ințelegem aicĭ cu deosebire debutul episcopului de Lugoș Dr. Vasilie *Hosszu* la a cincea adunare mare, séu cum i-am mai ¢ice meeting, a catolicilor maghiarĭ din Ungaria carĭ au ca punct principal al programului lor aspirațiunea și stăruințele pentru unificarea și contopirea într'un mănunchiu a catolicilor din tótă Ungaria și nu numai într'un mănunchiu prin legătura credinței, ci și într'un mănunchiu prin legătura disciplinei scolare și a confesiunei politice.

Brașov, 12 (25) Octomvrie.

Crisa patriarchatului. Din Constantinopol se telegrafiéză: Oposiția din Sinodul patriarchal a supus la Yldiz Kiosk un memoriu referitor la *destituirea patriarhului.* Memoriul și hotărîrea consiliului comun de la patriarhat relativ la destituirea celor 4 membrii ai Sinodului au fost discutate în consiliul de miniștrii în ¢iua de 19 Octomvrie. *Memoriul oposiției a fost respins* și aprobată decisiunea consiliului comun. Membrii destituițĭ ai Sinodului au fost încunosciințațĭ sĕ se reîntórcă la posturile lor din provincie.

Diarul oficios bulgar *„Now Wek“*, vorbind în numĕrul sĕu de Sâmbătă despre crisa patriarhatului, constată că prestigiul patriarhatului a suferit mult în timpul din urmă. Cestiunea macedo-română încă nu e tranșată și deja se ivesc alte cestiunĭ analóge.

Drepturile Românilor macedonenĭ sunt indiscutabile. Patriarchatul represintă astă¢ĭ numai helenismul și prin urmare e numai natural, ca naționalitățile celelalte sĕ pretindă serviciul dumnedeesc în limba lor. Incercările și intrigile patriarhatului de a face pe Sultanul sĕ crédă, că la mijloc ar fi o cestiune politică, vor fi zadarnice, și nu mai există îndoială, că *Sultanul va da o ordinațiune, prin care se va recunosce Românilor macedonenĭ dreptul de a-șĭ administra singurĭ bisericile și scolele lor.* Patriarchatul va rĕspunde cu declarațiunea, că Românii macedonenĭ sunt șismaticĭ; în casul acesta vor refusa însĕ — după tótă probabilitatea — ceilalțĭ șefĭ ai bisericei ortodoxe de a

semna un act, în care se denégă unui popor dreptul de a se ruga în limba sa maternă.

Din camera francesă. In camera francesă este la ordinea dilei discuţiunea asupra mai multor interpelărî în privinţa separaţiunii bisericei de stat. In continuarea discuţiei presidentul consiliului de miniştri *Combes* a apĕrat în şedinţa de Sâmbătă politica guvernului, reamintind afacerile episcopilor de la Laval şi Dijon, citaţî în faţa tribunalului eclesiastic din Roma, manifestaţiunea anti-republicană cu ocasiunea şcólelor congreganiste, atacurile clerului contra d-lui Loubet. Papa, — a dis Combes — voesce sĕ aservéscă statul cum a aservit biserica, a cărei separaţiune de stat este inevitabilă. El declară, că nu va merge nicî-odată la Canossa. (Aplause.) D-l *Ribot*, fost preşedinte al consiliului, combate cu energie pe Combes. Acesta replicând, Ribot spune, că voesce sĕ se explice liber cu Combes; acesta declară, că va rĕspunde liber, dér nu insolent. Ribot părăsesce tribuna în mijlocul aplauselor de pe băncile din drépta şi centru. D-l Combes, voind sĕ se explice, oposiţiunea î'i acoperă vocea cu strigătele ei. In sfîrşit presidentul anunţă că Combes şi-a retras cuvintele şi atuncî Ribot îşî continuă discursul, spunênd că separaţiunea bisericei de stat este o *revoluţiune, care trebue sĕ se realiseze numai de acord cu catolicii.* Discuţiunea se închide Combes pune cestiunea de încredere cu ocasiunea depunerei unei ordine de di prin care se aprobă declaraţiunile guvernului. Acéstă ordine de di este adoptată cu 325 voturî contra 237. Şedinţa este apoi ridicată.

Cestiunea anexărei Cretei. Inaltul comisar al Cretei principele George, a declarat în timpul şederei sale în Copenhaga unui diarist următórele în privinţa soluţiunei cestiunei cretane:

Nicî poporul cretan, nicî eu, nu ne îndoim că insula Creta trebue sĕ fie reunită Greciei. Este posibil, ca puterile sĕ ajungă la un alt resultat, dér atuncî se va pune întrebarea, décă populaţiunea insulei primesce séu refusă acéstă soluţiune ce i-se oferă. Unirea Cretei cu Grecia este după părerea mea singura soluţiune dréptă şi în acelaş timp cel mai bun mijloc pentru restabilirea unei soluţiuni pacînice şi regulate.

Concepţie de cretin. Diarul „Alkotmány" care se giréză de organ al unui partid creştin, în ceea-ce privesce expectoraţiunile faţă cu naţionalităţile, nu se lasă mai pe jos de cât cele mai şoviniste organe jidovescî. In invectivele debitate contra adunării „Asociaţiunei" la Timişóra, „Alkotmány" s'a luat la întrecere cu „M. Szó", care acusa de trădare pe preşedintele „Asociaţiunei" fiind-că ridicase un toast pentru „Împĕratul" (pentru Împĕratul şi regele!). — De ce nu atacă „Alkotmány" acum şi pe contele *Zichy*, care în calitatea sa de preşedinte al congresului catolic ţinut dilele acestea la Budapesta a adresat Majestăţii Sale o telegramă la omagiŭ sub titlul: *„Ő császári és királyi Felségének?"*...

Acum vine „Alkotmány" şi scrie vr'o 15 rîndurî şi despre jubileul lui Lueger. Étă ce dice organul catolic:

„Décă am puté simţi şi gândi în felul vienesilor, am urmări cu simpatie serbările aranjate de cetăţenii din Viena în onórea primarului Lueger, care mâne împlinesce 60 de anî. Lueger e un bărbat activ, fervent catolic şi antisemit declarat, care a făcut mult pentru desvoltarea Vienei. Insĕ Lueger îi urăsce pe Maghiarî şi asta nu i-se póte uita...

Décă domnii de la „Alkotmány" s'ar pute emancipa pentru un moment de cătuşile şovinismului de care laboréză tot aşa, ca şi colegii lor de la restul pressei maghiare, ar trebui sĕ recunóscă adevĕrul, că Lueger nu urăsce pe Maghiarî, ci combate numai şovinismul cultivat de scribii jidovî şi jidoviţi, precum şi tendinţa detestabilă de a asupri şi extirpa naţionalităţile. Cât timp nu se vor înălţa cei de la „Alkotmány" pe piedestalul indicat, ar trebui din calificativul ce şi-l arogă, ca „partid *creştin*" — sĕ omită litera s.

Saşii contra proiectului lui Berzeviczy.

Diarul local săsesc „Kronstädter Ztg." reproducênd în întregime în n-rul sĕu de astădî articolul diarului sibiian „Sieb. D. Tgbltt".*) îi face următorul comentar:

„Că noi (Saşii) subscriem fie-care cuvênt al acestui protest escelent contra declaraţiunei frivole de rĕsboiŭ a lui Berzeviczy, nu mai trebue deosebit accentuat.

Noi trebue sĕ avem socotélă curată cu bărbaţii, pe carî i-am trimis în parlament cu scop de a representa interesele poporului nostru. Inainte de tóte aşteptăm, ca comitetele nóstre cercuale, urmând esemplului dat de comitetele cercuale unite ale Sibiiului, se provóce, décă încă n'au făcut'o, pe deputaţii lor, ca sĕ iee posiţie energică, categorică şi neîndoiósă contra proiectului.

Optimismul plin de încredere, de care s'a lăsat condusă politica nóstră în ultimii anî, trebue acuma, după ce încrederea nóstră a fost din nou în mod atât de infam şi brutal înşelată, sĕ ia odată pentru totdéuna un sfîrşit.

Noi trebue, décă nu voim sĕ devenim cu totul ridicolî, sĕ dovedim lumei întregî, că suntem pentru tot-deauna lecuiţi de „garanţiile" nenorocite ale lui Banffy, Szell şi Tisza, şi că de acum înainte nu ne mai încredem în apĕrarea intereselor nóstre naţionale specifice în nimenî altul, decât esclusiv numai şi numai în noi înşine şi în puterea nóstră morală intrinsecă.

Nu suntem noi chiemaţî a da deputaţilor noştri directive asupra modului, cum sĕ-şi croiéscă atitudinea lor faţă de proiectul din cestiune. In tot casul vor avé sĕ mai întrebe, afară de consciinţa lor, şi pe alegĕtorii lor, décă mai e posibilă în condiţiunile actuale apartinerea lor la partidul liberal. Ceea-ce însĕ putem pretinde de la ei — şi acésta e minimul — este, ca nu numai sĕ voteze fiesce-care contra proiectului de lege, ci sĕ şi vorbéscă şi esprime în mod neîndoelnic indignaţiunea profundă, ce domnesce în sînul alegĕtorilor lor...

Voim sĕ vedem, décă ne-am ales noi *bărbaţi* pentru representarea intereselor nóstre!"

*) Vedî numĕrul „Gazetei" de erî.

Un nou conflict.

O scire sensaţională sosesce din Londra. După o depeşă a agenţiei *„Reuter" flota ruséscă din Baltica a atacat mai multe vapóre de pescarî englese, descărcând tunurî în contra lor.* Resultatul a fost, că *un căpitan engles şi un ofiţer inferior, au fost ucişi prin glónţe,* numeroşî matrosî au fost rĕniţi, *trei vapóre s'au cufundat;* unul cu întreg echipagiul.

Faptul a produs în Anglia întrégă o surescitare nespus de mare. Opiniunea publică englesă pretinde, ca *guvernul sĕ mobiliseze imediat armata contra Ruşilor şi ca flota englesă sĕ plece îndată în largul mării şi sĕ oprescă flota rusă în drumul ei.*

Diarele din Londra scriu articole violente în contra Rusiei. Ele cer satisfacţia cea mai completă pentru „atentatul ne mai pomenit", ce l'a sĕvîrşit flota rusésca.

Scirile aceste produc pretutindenî în Europa cea mai mare sensaţiune, mai ales acum, când în Estremul Orient bântue un rĕsboiŭ înfricoşat. Se crede chiar, că e vorba de un *casus belli* între Anglia şi Rusia.

Décă cele ce le raporteză numita agenţie englesă sunt adevĕrate, de sigur guvernul engles va cere satisfacţie de la guvernul rusesc şi e fórte probabil, ca din afacerea acésta sĕ se nască un mare conflict între Anglia şi Rusia.

O fóie „nemţéscă" despre proiectul lui Berzeviczy.

Fóia pórtă titlul de *„Neues Pester Journal"*, ar fi sĕ fie decî o fóie nemţéscă, de óre-ce e scrisă în limba acésta, spiritul ei este însĕ cu desăvîrşire şovinist maghiar, după cum se va vedé din estrasul ce-l publicăm mai jos şi în care pervertirea se ia la întrecere cu hipocrisia cea mai crassă.

„Proiectul se presentă — dice „N. P. J." — în forma modestă a unei novele, insĕ el conţine atâtea lucrurî *bune* şi *nouĕ* încât se póte numi cu drept cuvînt *reformă* şi încă *reformă în spirit progresist.*

In statele cele mai înaintate dreptul de disposiţie asupra şcólelor primare este trecut în resortul statului...

Statul jertfesce actualmente pentru şcólele primare câte 8 milióne pe an. Inţreţinerea *tuturor* şcólelor primare l'ar costa 48 de milióne şi nicî chiar atuncî nu ar puté fi instrucţia cu desăvîrşire gratuită şi peste ½ milion de copii ar fi nevoiţî a rĕmâné fără instrucţie.

D-l Berzeviczy urmăresce douĕ idealurî. El vré *sĕ respândéscă cultura* în tóte straturile populaţiunei şi vré sĕ facă posibilă însuşirea limbei statului fie-cărui cetăţén încă din copilărie. Primul are în vedere un scop umanitar şi egalitar, ér al doilea promovéză întărirea statului naţional, *fără sĕ impună siluire* (?!) neechitabilă cetăţenilor nemaghiarî. Reforma instrucţiei primare merge aşa dér pe cărarea nobilelor tradiţiunî maghiare, carî *nu cunosc şovinismul, intoleranţa, şi asuprirea celor ce cugetă séu vorbesc în alt chip.* Şovinismul este o apariţie bolnăviciósă a timpului modern. El se întemeiéză pe un patriotism rĕu înţeles şi în exagerările sale este hotărît ostil culturei. Intoleranţa nu este viţiu maghiar, căcî Maghiarii au vĕrsat mult sânge tocmai contra intoleranţei.

Conservatismul luminat ce se manifestă faţă cu confesiunile şi naţionalităţile în disposiţiile de altmintrea cu desăvîrşire liberale ale proiectului, vor găsi de sigur aprobarea tuturor celor cu mintea echilibrată"... etc.

In adevĕr trebue sĕ stai uimit în faţa unui grad atât de înalt de cinism, cum vedem că se manifestă în articolul fóiei evreo-maghiare scrisă în limba nemţéscă!

Rĕsboiul ruso-japones.

Scirile cu data de *23 Octomvrie* spun următórele:

Petersburg. Generalul *Saharow* anunţă statului major cu data de 22 l. c.: La armata manciuriană nu s'a întîmplat adî nicî o ciocnire cu inimicul. Numai fórte puţine puşcăturî s'au audit în decursul dilei. Bateriî rusescî au asediat punctele ocupate de la Japonesî la satul Linşipu, gara Saho şi Lamintun, pe când Japonesii au puşcat asupra părţilor satelor Linşipu şi Sahopu, cucerite de la noi.

Tokio. Armatele lui *Kuropatkin* şi *Oyama* îşî stau încă faţă 'n faţă, fără ca

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Móra părăsită.

In diua aceea asfinţitul era de o frumuseţă neobicinuită, de multă vreme nu vĕdusem văzduh aşa de limpede, aer aşa de adênc, albastru umed, şi coloraţie aşa de puternică. La apus un nor mare vĕnĕt cuprindea ceriul şi sta nemişcat, acoperind flacările sórelui; ér pe marginile codrilor de norî, din miadă-nópte în miadă-di, scânteia un tighel de aur în zigzagurî fantastice de-asupra zăriî. Pe întunecimea posomorîtă, dunga acésta de foc se tăia brusc, fără slăbirî şi rĕsfrângerî, şi din fundul zăriî nóptea se înălţa, ameninţând pămĕntul cu o mare de umbră.

Pe urmă, de-odată, norii crepară şi focurile asfinţitului ţîşniră ca nisce isvóre. Păturile vinete se subţiară, tighelul de aur se şterse, o lumină mare umplù întreg asfinţitul. In văi, pete rĕsleţe de apă licăriau pline par'că de veselie.

Incet-încet din valurile de lumină se arătară ér sfărîmăturile norilor; sórele se cufundă, de-asupra lui rĕmase o pânză de sânge; mai sus fantasme trandafirii îşî schimbau formele, dispĕreau şi se arătau ér, până ce rĕmasera straturî, de la roş la vioriu strĕvĕdĕtor, culorî fine, de o dulcéţă nespusă.

Apoi totul se linişti, ceriul se întunecă şi umbrele cuceriră văile ca un abur uşor.

Mĕ trediî ca dintr'un vis, par'că o taină mare îmî pĕtrunsese sufletul. Ridicaiŭ sabia, care căduse de-alungul piciorului, întorseiŭ capul spre ómenii mei, carî aşteptau tăcuţî şi fórte liniştiţî, şi şoptiî: „Inainte!"

Caiî se uniră şi pornirăm la pas.

Malurile pârĕului prin préjma căruia ne strecuram erau pline de verdéţă bogată; ici-colo sălciî cu frundele pălite aternau nemişcate de-asupra ciuruirilor de unde. La o cotitură, o raţă sĕlbatică bătù apa cu aripile, măcăi aspru, se repedî în sus şi se îndreptă ca o săgétă spre asfinţit. Liniştea adêncă se întinse ér, înfumurarea înserăriî se făcea din ce în ce mai désă.

Eu nu mĕ simţiam tocmai bine, la sborul raţeî îmî tresărise inima, — ce va fi când se vor arĕta capetele duşmanilor printre sălciî? Frică în adevĕratul înţeles al cuvĕntului nu-mî era, dér simţiam o greutate în piept, o presimţire tristă parcă. Imî închipuiam cu tóte acestea că, după întâia clipă, svîcnirile vor înceta, înflăcărarea mĕ va cuprinde şi mĕ voiŭ simţi în stare sĕ înfrunt lumea. Dér astea erau idei: nicî-odată nu făcusem proba

Gândind aşa, mĕ întorseiŭ în şea şi priviî spre ceî dece ómenî, carî mĕ urmau. Erau liniştiţî, se cumpăniau inainte şi înapoi, după paşiî regulaţî ai cailor. Farmecul înserăriî le cucerise şi lor sufletele, ochiî cercetau cu lene şi cu nepăsare împrejurimile; fruntaşul Pintilie chiar zîmbia în sine rĕsucindu-şî mustaţa; numai sergentului Savin îi scânteiau sub sprîncenele gróse ca douĕ mustăţî, picăturile de păcură, şi par'că sfredeleau malul pârĕului înainte; ér urechea lui ar fi audit şi lunecarea unui şarpe prin ierbăriî.

Il întrebaiŭ încet:

„Ce dicî tu, Savin? nu mai vin cercetaşii..."

El rĕspunse cu linişte:

„Póte au dat de ceva, trăiţî, d-le sublocotenent!"

Ceilalţî se înălţară în şele şi se aşedară mai bine; uniî oftară, ca turburaţî din gândurî.

Savin dise ér:

„In josul pârĕului este o móră părăsită, din podul căreia se vede satul. Póte s'au oprit acolo. — De-odată ridică capul şi duse mâna la ureche. — Pst! s'aude ceva!"

— „Staî", şoptiî eu, tresărind. „Ce este?"

Ómenii se opriră şi-şi plecară carabinele în lungul cópselor. Un pas rar, greu amestecat cu altul mai uşor, se apropia.

„Vine Grecu!" — dise Savin. Apoi rosti ceva mai tare: Grecule!

— „El e!" — se audi un glas întunecat de o răguşală uşóra.

Şi de-odată eşi de după o salcie călăraşul, mĕrunt şi bine legat, ducêndu-şî, calul de căpĕstru.

Vine şi Năstase pe celălalt mal, dise el, oprindu-se înaintea mea.

— Bine, diseiŭ eu, ce veste?

vr'una din ele sĕ atace. Un raport sosit de la cartierul general japones manciurian spune, că *Rușii concentrézá forțe mari contra armatei drepte japonese* (Kuroki). Se dice, că două batalióne de infanterie rusescĭ au luat posiție la Koakvanhai. Se mai afirmă, că la Kaotailing stau 20,00 Rușĭ.

Londra. Corespondentul agenției „Reuter“, care se află la armata ruséscă, telegrafiéză din Șenking, că Rușii au reocupat Tanutsa și că Japonesii au luat posițiune pe înălțimile de lângă Saho. Generalul *Miscenko* a avut o luptă violentă la 20 l. c. Rușii înaintéză spre résărit. Pierderile totale ale Rușilor în luptele de la Yantai și Șaho se evaluéză la 45,0000, între carĭ 10,000 ucișĭ.

Tokio. Mareșalul *Oyama* spune într'un raport, că pierderile totale ale Rușilor au fost de aprópe 60,000 (?) Japonesii au luat de la Rușĭ 45 tunurĭ, 6920 granate, 5474 puscĭ și o mare cantitate de munițiunĭ.

SCIRILE DILEI.

— 12 (25) Octomvrie.

Congregația de tómnă a comitatului Hunedórei este convocată pe diua de mâne, Mercurĭ 26 Octomvrie.

De la societatea „Petru Maior“. Dilele trecute a înaintat fostul president al societății „Petru Maior“ d-l Sebastian Stanca rectorului universității din Budapesta un raport despre activitatea acestei societăți împreună cu statutele ei, după cum a fost cerut senatul universitar. Scirea acésta stă în legătură cu pretinsul plan al ministrului de culte de a disolva societatea studenților noștri, séu cel puțin de a lua mĕsurĭ excepționale față de societatea „Petru Maior“.

Parastas. Sâmbătă s'a oficiat în Sibiiu de I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan *Mețianu* cu mare asistență și în presența unui public numĕros un parastas întru vecĭnica pomenire a fostului mitropolit *Miron Romanul.*

Jubileul lui Lueger s'a ținut Duminecă după amiadĭ conform programului la primăria Vienei, dinaintea căreia poliția și pompierii traseră cordon spre a împiedeca apropierea socialiștilor adunațĭ cu scop de a turbura serbarea. Social-creștinii s'au adunat în numĕr imposant și avênd bilete de legitimație, au fost lăsațĭ în interiorul cordonuluĭ. Când treceau în trăsurĭ pe dinaintea socialdemocraților, se audiau strigăte singuratice „Jos Lueger“. Jupânul Dr. Adler și deputatul Seitz, șefiĭ socialiștilor, agitau strașnic în mijlocul lucrătorilor, însĕ fără succes. Pe la órele 6 primarul Lueger s'a arĕtat în balconul primăriei salutat de uralele nesfîrșite ale poporuluĭ. De aicĭ a ținut o alocuțiune mulțimeĭ adunate în numĕr de decĭ de miĭ. Lueger a dis, că massele acestea imposante sunt o dovadă strălucită, că Viena este în mânile social-creștinilor. El a strigat „Hoch“ la adresa împĕratului și a populațieĭ creștine. Ovațiunile mulțimeĭ erau de nedescris. Lueger și óspeții luĭ rĕspundea din balcon prin agitarea batistelor. Séra a fost la primărie un splendid banchet. Socialiștiĭ vĕdênd, că n'au șanse de reușită, s'au împrăsciat și și-au rĕsbunat pentru fiasco prin aceea, că au aranjat un șarivari în fața uneĭ prăvăliĭ, unde se afla expus portretul primaruluĭ. Eĭ au vociferat și amenințat până s'a înlăturat portretul. Veselĭ de acéstă „isbândă“, s'au întors pe la casele lor.

Camera comercială și industrială din Brașov și-a ținut erĭ adunarea constituantă sub președința d-luĭ vice-șpan Dr. Fr. *Jekel* care a rostit un discurs maĭ lung de deschidere. S'a procedat la alegerea președintelui alegêndu-se Carol *Fabritius*, care însĕ aducênd ca motiv etatea înaintată a declinat onórea, rugându-se sĕ fie ales o putere maĭ tinĕră la acest post. Deóre-ce d-l Fabritius n'a vrut nicĭ decum sĕ priméscă, s'a făcut din nou alegere, eșind din urmă d-l Wilhelm *Paul*, fabricant de cement. Cassier a fost ales d-l Mih. *Fleischer*, cassierul de până acuma. Vice-președinte comercial a fost ales d-l *Simay* Gerö, ér vice-președintele industrial d-l Wilhelm *Scherg.*

La alegerea de protopop al tractuluĭ Agnita, care s'a ținut Sâmbătă, a întrunit candidatul Ioan Babtist *Boiu* 28 voturĭ, ér preotul din Gurariuluĭ Ioachim *Munteanu* 18 voturĭ. Actul alegeriĭ a fost condus de d-l Dr. Miron Cristea.

Pentru Thalia română. Din dările de sémă publicate de d-l Dr. Pavel *Oprișa* directorul gimnasiuluĭ român din Brad, asupra sumelor întrate pentru fondul teatruluĭ român, cu ocasiunea adunăriĭ generale din ést an a acesteĭ societăți, resultă venitul frumos de *5071 cor.*

Viriliștii românĭ din comitatul Albeĭ-inferióre pe anul 1905. Dr. Mihalyi Victor, metropolitul din Blașiŭ, Totian Ioachim, paroch în Micescĭ, Moldovan M. Ioan, preposit capitular, Dr. Alex. Pop, medic în Blașiŭ, Cirlea Ioan, proprietar în Alba-Iulia, Adamovicĭ Nicolae, preot în Bucium, Blajan Artimon, paroch în Obregia, Cirlea Mihail, notar pub. reg. în Abrud, Vulcu Ioan, proprietar în Tartaria, Dr. Pop Laurențiu, advocat în Abrud, Negruțiu F. Ioan, profesor în Blașiŭ, Colbasi Constantin, proprietar în Spring, Fizeșan Petru, neguțĕtor în Abrud, Paiția Rubin, advocat în Alba Iulia, Botean Francisc, paroch în Bărăbanț, Rusan Ioan, proprietar în Mesentea, Henzel Simeon, proprietar Roșia mont., Dr. Dumitrean Augustin, medic în Budapesta, Fulea Ioachim, director de bancă în Alba-Iulia, Vancea George, proprietar în Blașiŭ, Anghel Iosif, proprietar în Zlatna, Chirilă Ignat, proprietar în Abrud, Muntean Iosif, proprietar în Barabanț, Meteș Moise, proprietar și notar în Cricău, Biteș Ioan, paroch în Cut, Dr. Fodor Vasiliu, advocat în Abrud, George Bocanicĭ, proprietar în Roșia mont., George Ordace, proprietar în Blașiŭ, Orăsan Vasilie, paroch în Sân-Iacob, Ispas Simeon, proprietar în Daia rom., Ivascu George, neguțĕtor în Abrud, Pop Antoniu, proprietar în Bucerdea vinósă, Popa Ioan, proprietar în Cergidulmare, Hentes Isaia, proprietar în Ocna Sibiiuluĭ, Grecu Avram, proprietar în Cârna, Aurel Hărșian, proprietar în Cenadea săséscă, Nestor Silvestru, proprietar în Blașiŭ, Cirlea Iosif, proprietar în Alba-Iulia, Faur Teofil, neguțĕtor în Abrud. La olaltă 39.

Un grănicer român atacat de Bulgarĭ. Din Constanța se scrie: Grănicerul Nicolae Florea, de la pichetul Nr. 32, aflându-se Sâmbătă singur pe frontiera româno-bulgară, a fost luat de maĭ mulțĭ soldațĭ bulgarĭ, bătut și dus la pichetul lor. A doua di intervenind maĭ mulțĭ camaradĭ de aĭ grănicerului, Nicolae Florea a fost adus la pichetul român, Dumínecă la órele 4 d. a. Grănicerul Florea era lovit la cap, de-asupra ochiuluĭ stâng, și plin de sânge; el a fost transportat de camaradiĭ sĕĭ la Caraomer, de unde a fost dus la spitalul din Mangalia. D-l căpitan Voiculescu, comandantul companieĭ de grănicerĭ, s'a dus la fața loculuĭ și împreună cu ofițerul bulgar respectiv, a procedat la anchetarea casuluĭ.

Plecarea prințuluĭ Vilhelm. Vinerĭ 8 Octomvrie, la órele 9 séra, principele Wilhelm de Hohenzollern a părăsit Sinaia pentru a se întórce în Germania. Principele era însoțit de d-l colonel de Bachmayer. Regele și Principele Ferdinand au petrecut pe principe la gara Sinaia, unde au fost întîmpinațĭ de d-l Kiderlen Waechter, ministru al Germanieĭ, general Warthiadi, general Robescu și adjutanțiĭ de serviciu.

Moștenitorul tronuluĭ spaniol. „Monitorul Oficial“ din Madrid publică, că infantul Alfonso Maria, fiul defunctei prinçipese de Asturia, sora regeluĭ Alfons XIII, rege al Spaniei, a fost proclamat moștenitor al tronuluĭ spaniol. Titlul de prinț de Asturia rĕmâne vacant de-ocamdată.

Teatru de diletanțĭ în Sibiiu. Ni-se scrie: *„Sâmbăta morților“*, dramă în 5 acte de Raupach, localisată de T. V. Păcățanu, va ajunge *Vinerĭ în 28 Oct. n. c. pe scena teatruluĭ orășenesc din Sibiiu.* Acéstă piesă se va juca acum pentru a doua-óră de ceĭ maĭ probațĭ membriĭ aĭ „Reuniuneĭ sodalilor românĭ din Sibiiu“. O parte a venituluĭ curat al representațieĭ este menit pentru ceĭ păgubițĭ prin foc cum și ca darurĭ de Crăciun sĕracilor noștri. Publicul nostru din Sibiiu și jur, e rugat sĕ-șĭ dea valorosul sĕu sprigin la acéstă întreprindere nobilă și culturală a meseriașilor sibieni.

Notar în comuna Măieruș a fost ales cu unanimitate d-l Reinhardt *Krummel.*

Cadavrul unuĭ bărbat în etate mijlocie a fost găsit Sâmbătă pe teritoriul din apropierea comuneĭ Zĕrnescĭ de către primsilvicultorul orașuluĭ Brașov d-l F. Wiener. Cadavrul, despre care se crede, că ar fi zăcut timp de maĭ multe sĕptĕmânĭ la locul acesta, era rĕu ciocârtit de vulpĭ și pasĕrĭ răpitóre. Casul a fost anunțat imediat judecătorieĭ cercuale din Zĕrnescĭ.

Erupțiunea colosală a uneĭ sonde de păcură. Se comunică din Câmpina următórele: „Sonda Nr. 65 a soc. „Stéua Română“, Vinerĭ, de la órele 5, a început a face din nou erupțiunĭ colosale, aruncând în timp de 24 óre 2—3000 vagóne păcură. Câmpul numit Bucea este inundat de păcură, și deși sute de ómenĭ lucréză spre a o opri, păcura se scurge în apele Prahova și Doftana. Construcția sondeĭ este aprópe sfărîmată din causa erupțieĭ, ast-fel că la o înălțime de 150 metri nu se vede decât un nor de păcură. La distanța de 200 metri de sondă se cutremură pămêntul și nimenĭ nu se póte apropia de sondă, deóre-ce cad pietri marĭ aruncate prin erupție la sute de metri. S'au umplut câte-va reservoare de câte 1000 vagóne.

O bandă de țiganĭ, care a sĕvîrșit dilele acestea diferite hoțiĭ în comunele Zizin și Tîrlungenĭ, a fost surprinsă de poliția din Brașov la podul Timișuluĭ și după óre-care împotrivire, în care se dice, că țiganiĭ ar fi făcut us chiar de arme, câțĭ-va din eĭ au fost prinșĭ și adușĭ la poliția din Brașov.

Colera în Rusia. Din Petersburg se telegrafiéză: După scirĭ din Rostow-pe-Don, regiunea Donuluĭ a fost declarată ca amenințată de coleră.

ULTIME SCIRI.

Londra, 25 Octomvrie. Din *Hull* (port) se anunță, că o flotilă englesă compusă din numeróse vase de pescarĭ a fost aprópe total distrusă prin ghiulele ce s'au descărcat de pe vasele floteĭ ruse din Baltica. Canonada Rușilor a durat 20 minute. Vaporul *„Crane“* s'a scufundat. Tot așa și „Wien“. Toțĭ ómeniĭ de pe „Crane“ au fost răniți, căpitanul *Smith* a fost ucis de o granată. Pressa englesă pretinde oprirea floteĭ rusescĭ în mersul eĭ.

Petersburg, 24 Octomvrie. După o scire din Mukden, se pare că Japonesiĭ au de gând sĕ se retragă peste Șaho. Eĭ au evacuat gara Șaho.

Tokio, 24 Octomvrie. Aripa stângă rusécă a înaintat spre ost de Poensiku.

Berlin, 25 Octomvrie. Din Mukden se anunță diarul „Berliner Lokalanzeiger“ că luptele de la Șaho au încetat de-ocamdată din causă că ambele armate sunt la estrem eșofate. Lupta decisivă se va da numaĭ de acum înainte. Atât Rușiĭ cât și Japonesiĭ au pierdut câte 40.000 ómenĭ.

Mukden 25 Octomvrie. Rușiĭ au trecut peste Saho. Eĭ au luat posiție contra armateĭ japonese.

Londra, 25 Oct. Oficiul de esterne a adresat guvernuluĭ rusesc reclamațiunĭ în afacerea din Hull, cu observarea, că situația nu permite o trăgănare.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

— Trăițĭ, d-le sublocotenent, în josul părĕuluĭ este o móră părăsită. Am vĕdut eu, cu ochiĭ meĭ, și a vĕdut și Năstase, cum au întrat în ea opt Cerchezĭ.

— De unde veniau?

— Din satul de la furăturĭ pe semne...

Sergentul Savin începù a se scărpina în cap:

„Opt! Mĕĭ tată Marcule, cum o sĕ-ĭ maĭ măcinăm!

— „Trăițĭ, domnule sublocotent,“ șoptì tainic și fruntașul Pintilie; „cu rîșnița cea mare!“

Eu tăcuiŭ. Aveam ordin sĕ fac o recunóscere în josul părăuluĭ și sĕ atac, decă întélnesc detașamente micĭ, pentru a face prisonierĭ. Dér aicĭ mergea cam greu. Erau opt, aprópe cât noĭ, și în móră nu era ușor de pătruns, decă păgâniĭ ar fi prins de veste. Afară de asta, inima pîrdalnica, se sbătea, și *presimțirea* ceea nu-mĭ dădea pace!

Prin séra din ce în ce maĭ întunecósă, se audiră erĭ pașĭ, o piatră se rostogoli în părău, undele bolborosiră și Năstase, celălalt cercetaș, se arătă negru printre pletele sălciilor.

„A venit Grecu?“ șoptiĭ eĭ.

— Venit, rĕspunse cineva.

— „Trăițĭ, domnule sublocotenent, nicĭ nu mișcă. Par'că s'au culcat în móră...“

Trecù pe lângă mine și se aședă în rênd cu ceilalțĭ.

Vedeam eu bine, că aveam de a face cu ómenĭ buclucașĭ: eĭ maĭ intraseră în foc și prinseseră gust. Afară de asta, după cât îmĭ spuseseră camaradiĭ, pândele și hărțuirile în recunóscerĭ erau placerea lor. Se treziau ghiorlaniĭ, bătându-se ca acasă la eĭ, și învîrtiau carabina cum aĭ învîrti o ghiogă. Acum tăceau și așteptau porunca mea, — și mĕ gândeam, că ticălosul de Pintilie, fruntașul, s'o fi uitând la mine piediș, cu un zîmbet de batjocură. Ce eram sĕ fac? Afară de asta începù a mĕ furnica și pe un mine fior iute, o dorință. Mĕ înălțaiŭ de-odată pe șea și rostiĭ îndesat:

„Inainte, băiețĭ!“

O șóptă iute tremură ca o bucurie printre flăcăĭ. Și pornirăm încet prin umbra négră a sălciilor.

Pe șesurĭ și 'n văĭ era o tăcere nemărginită. Numaĭ departe, pe fênațe, o pasĕre țipa ascuțit, ca un ferĕstrău sub pilă. Și un întunerec orb acoperea vĕzduhul și pămêntul. Sus, peste clipirile stelelor, treceau grămedĭ uriașe de nourĭ.

Merserăm o bucată bună de vreme. De-odată acoperișul ascuțit al moriĭ se zugrăvi pe zarea mohorîtă, în făgașul larg al părăuluĭ, — și îndată se ștérse.

Intrarăm într'o rótă de sălciĭ bĕtrâne. Iarba foșnia uscat în mersul cailor; altfel nicĭ un sgomot, desișurile par-că erau împietrite.

„Aicĭ ar fi bine sĕ descălecăm“..., șoptiĭ eu.

— Trăițĭ, domnule sublocotenent, — sĕ descălecăm! rĕspunse sergentul. Și maĭ avem de făcut ceva: cu câte-va fire de érbă sĕ ne legăm rotițele pintenilor, sĕ nu simtă nicĭ grieriĭ din móră. Pe urmă tecile le lăsăm aninate la șelile cailor, mergem numaĭ cu penele săbiilor, ca sĕ fim maĭ sprintenĭ...

„De bună sémă!“ rostiĭ eu cu pătrundere. Ér în gând îmĭ diceam: Mĕ, al draculuĭ sergent! Eu am învĕțat atâția anĭ prin școlĭ și habar n'am de tóte pregătirile acestea! — Și pe când descălecam și ne pregăteam în cea maĭ mare tăcere, îmĭ treceau prin măruntaie fulgerărĭ de căldură și frig, îmĭ venia sĕ mĕ întind n'aveam suflet în deajuns.

Un flăcău rĕmase cu caiĭ. Noĭ ceilalțĭ, după ce ne pregătirăm, scoborîrăm în albia părăuluĭ și începurăm a ne strecura cu luare aminte spre móră.

Și dintr'odată, după un cot al apei, acoperișul ascuțit se arată ér, fórte aprópe de noĭ. Ne oprirăm. Grecu și Năstase trecură înainte, ca sĕ cerceteze cu deamĕnuntul împrejurimile. Ceilalțĭ ne aședarăm pe un pat móle și umed de țĕrînă măcinată din malul înalt.

Incet-încet ochiĭ mi-se obicĭnuiră cu întunerecul. Trupul de jos al moriĭ nu-l vedeam, pentru-că se amesteca cu malurile părăuluĭ, dér vedeam aprópe, înaintea moriĭ, o sticlă întinsă de apă neclintită. Era vechiul iaz înomolit. Pe marginĭ, câte-va pîlcurĭ de trestiĭ. In fundul apeĭ érășĭ acoperișul ascuțit, neclintit al clădiriĭ pustiĭ. Putrediciunile bălțiĭ împrăștiau în aerul nopțiĭ miasme înțepătóre.

Un fluer străpunse tăcerea și sborul întortochiat, în fîlfăirĭ rare al uneĭ lăstun mare de apă, trecù ca un fulger negru pe sticla bălțiĭ: cercetașiĭ noștri ajunseseră.

(Va urma.)

Nr. 17223—1904.

PUBLICAȚIUNE.

On. representanță orășenéscă prin decisul sěu din 12 Octomvrie 1904 a statorit lista viriliștilor pe anul 1905 după cum urméză:

Nr.			Dare simplă Cor. fil.	Dare duplă Cor. fil.	Observări.
1	Carol Czell, fabricant	Brassó	9065 78	18131.56	apotecar
2	Dr. Vilhm. Czell, fabricant	„	7609.55	15219.10	m. cam. c. și ind.
3	Fridrich Czell, „	„	6055.76		
4	Adolf Hessheimer, comersant	„	3130.32	6260 64	m. cam. c. și ind
5	Institut de pens. brașovean general	„	5167.80		
6	Jacob Adler, banchier	„	4890.95		
7	Adolf Adler, „	„	4781.42		
8	Emanuel Mayer, comersant	„	2301.03	4602.06	
9	Dr. Aug. Fabrițius, med. de ochĭ regn.	„	2267·57	4535.14	medic
10	Mich. Fleischer. fabr. de salam	„	2229.79	4459.58	m. cam. c. și ind.
11	Dr. Andor Bogdan, prop. de case	S.-György	1939 80	3879.60	Dr. juris
12	Ales. Drechsler, prop. și fabr. de petr.	Brassó	3852.09		
13	Emil Porr, propr. de ferestrĕu	„	1883.08	3766 16	m. cam. c. și ind.
14	Dr. Carl Flechtenmacher, medic	„	1776.92	3553.64	medic
15	Henric Aronsohn, spediteur	„	1752.84	3505.68	m. cam. c. și ind.
16	Hans Schiel, fabricant	„	1686.45	3372.90	m. cam. c. și ind.
17	Martin Copony, fabricant de hârtie	„	1601.25	3302.50	m. cam. c. și ind.
18	Comuna bis. ev. luth. din intern. oraș.	„	3099·54		
19	Spitalul ev. al reuniun. femeilor serace	„	2946.52		
20	Wilhelm Scherg, fabricant de postav	„	1455.27	2910.54	m. cam. c. și ind.
21	Stefan Werzár, comersant	„	1392 41	2784.82	m. cam. c. și ind.
22	Carol Kenyeres, fabricant de licorurĭ	„	2735.39		
23	Gustav Eitel, fabricant de săpun	„	1311.47	2922.94	m. cam. c. și ind.
24	Iosefina de Trauschenfees văd.	„	2445.60		
25	Iosif Mátyás, comersant de producte	„	1184.20	2398.40	m. cam. c. și ind.
26	George B. Popp, proprietar de case	„	2351.20		
27	Luisa de Pleckersfeld, vĕduvă	„	2277.09		
28	Societatea mag. pe acțiĭ pentru industria de zăhar, fabr. de zăhar	„	2267 41		
29	Iosif Mayer, advocat	„	1127.43	2254.86	advocat
30	Ludwig Miess, comersant de pei	„	1121.10	2242.20	m. cam. c. și ind.
31	Henrik Hiemesch, fabric. de salam	„	2229 79		
32	Ladislau Popp, comersant și fabr.	„	2196.59		
33	Georg Eremias, propriet. de pământ	„	2088.95		
34	Jacob R. Adler, comersant de haine	„	2083.58		
35	Petru Nemes, not. public reg.	„	1036.21	2072.42	notariu
36	Fundațiunea E. Böhlert	„	2067.—		
37	Leopold Adler, proprietar de case	„	2025 31		
38	Carol Adam, advocat	„	1001 83	2003.66	advocat
39	Christian Kertsch, inginer pensionat	„	990.95	1981.90	inginer
48	Legatu Iuga	„	1977.60		
41	Gustav Bömches de Boos, com. de fer	„	1950.07		
42	Friderich Scherg jun. fabric. de pelăr.	„	969.74	1939.48	m. cam. c. și ind.
43	Carol Schnell, notar public reg.	„	963.78	1927.56	notariu
44	Victor Roth, apothecar	„	944 —	1888.—	apotecar
45	Cassa de păstrare gen. brașoveană	„	1864.14		
46	Rudolf Bernhardt, fabr. de mobile (fer)	„	915.55	1831.10	m. cam. c. și ind.
47	Martin Tartler, capitalist	„	1804.90		
48	Mihai Korodi, proprietar de case	„	897.04	1794.08	m. cam. c. și ind.
49	Vilhelm Haluskai, meșter de arămurĭ	„	894.38	1788.76	m. cam. c. și ind.
50	August Reich, fisc. orășĕnesc	„	890.01	1780.02	advocat
51	Victor v. Maurer, proprietar	„	1777.43		
52	Iosif Puscariu, advocat	„	887.51	1775.02	advocat
53	Fondul r. cath. pentru studii	„	1771.43		
54	Iulius Römer, profesor	„	885.50	1771.—	profesor
55	Stefan de Reményik, propr. de case	„	1748.51		
56	Dr. Adolf Mandl, advocat	„	872.50	1745.—	advocat
57	Gottlieb Schlandt, fabr. de pelărie	„	842.82	1685.64	m. cam. c. și ind
58	Anton Kassik, speculant de producte	„	1645.95		
59	Ernestina Adler, vĕduvă	„	1629.98		
60	Samuel Klein, comers. de lemnărie	„	1607.59		
61	Carol Neustädter, cafetier	„	1592.45		
62	Franz Henning, proprietar de case	„	1591.03		
63	Biserica ev. lut. dela Bartolomeiŭ	„	1585.19		
64	Moritz Malcher, cafetier	„	1573.38		
65	Otto de Roll, agent	„	775.15	1550.30	m. cam. c. și ind.
66	Eredii C. G. Ioanides	„	1547.92		
67	Fundațiunea F. Ridelly	„	1542.90		
68	Ioan Sabadeanu, comersant	„	770.40	1540.80	m. cam. c. și ind.
69	Rosa Grünfeld, văd. de comersant	„	1540.72		
70	Franz Stiehler, contr. de cassă în pens.	„	750.11	1500.22	econom
71	Dr. Eugen Lassel, profesor	„	746.50	1493 —	profesor
72	Iosif Preutner, comers. de producte	Brassó	1489.30		
73	Eduard Kamner. comers. de ferărie	„	1487.85		
74	Radu Otroban, proprietar de case	„	1470.36		
75	Samuel Hellwig, proprietar	„	731.49	1462.98	inv. în retragere
76	Dr. Friedr. Jekelius, medic orășĕn.	„	704.22	1408.44	medic
77	Dr. Friedrich Philippi, advocat	„	696.81	1393.62	advocat
78	Georg Scherg, macelariŭ	„	693 95	1387.90	m. cam. c. și ind.
79	Iosif Leitinger. director de bancă	„	686.51	1373 02	apotecar
80	Filiala băncii Albina	„	1366.11		
81	Anton Irk, econom	„	1364.53		
82	Traugott Copony, deputat dietal	„	677.60	1355.20	m. cam. c. și ind.
83	Ioan Dușoiu, comersant	„	665.33	1330.66	m. cam. c. și ind.
84	Georg Schmutzler, fabr. de postav	„	1317.35		
85	Carol Fabritius, comersant	„	657.64	1315.28	m. cam. c. și ind.
86	Franz Witting, macelar	„	1293.33		
87	Charlotte de Schobbeln. vĕduvă	„	1285.89		
88	Simion Damian, advocat	„	642.94	1285.88	advocat
89	Friedrich Reimesch, învĕțător	„	611.48	1222.96	învĕțător
90	George Savu, comersant	„	1221.55		
91	Ilie Savu, comersant	„	1221.55		
92	Wilhelm Paul, fabricant de cement	„	605.64	1211.28	m. cam. c. și ind.
93	Gustav Schiel, predicator	„	597 25	1194.50	preot
94	Dr. George Baiulescu medic	„	594.50	1189.—	medic
95	Henrich Scherg. macelar	„	1187.58		
96	Dr. Aurel Mureșianu, redactor	„	591.94	1183.88	redactor
97	Eredii după Albert Schmidt	„	1179.86		
98	Iulius Teutsch, comersant	„	587.10	1174.20	apotecar
99	Carl Hartl comersant	„	1144 63		
100	Henric Zeidner sen. propr. de case	„	1114.97		

Membrii suplenți:

Nr.			Dare simplă Cor. fil.	Dare duplă Cor. fil.	Observări.
1.	Henric Zinz, comersant	Brassó	1114 23		
2.	Franz Palmert, com. de porcelanurĭ	„	533 98	1107.96	m. cam. c. și ind.
3.	George N Furnică, măcelar	„	1098.70		
4.	Șimay Gerö, comersant	„	548.73	1077.46	m. cam. c. și ind.
5.	Andrei Schwarz, proprietar de case	„	1094 41		
6.	Alfred Tartler, comersant	„	1087.42		
7.	Dr. Franz Herfurth, dechant	Cristian	543.12	1086.24	preot
8.	Dr. Nic. Mănoiu, advocat	Brassó	538.45	1076.90	advocat
9.	Dr. Fried. Schwarz, med. prim în pens.	„	535.50	1071.—	medic
10.	Dr. Gabor Vajua, advocat	„	521.47	1042.94	aevocat
11.	Carol Hornung proprietar de case	„	518.96	1037.92	apotecar
12.	Jul. Müller, proprietar de case	„	1037 02		
13.	Alfred Porr, comersant de producte	„	1032.52		
14.	Cristian Clös, arĕndaș de hotel	„	1015.30		
15.	Heloise Fabricius, văduvă de medic	„	1014.—		
16.	Eugen Lassel. sen. profesor în pens.	„	500 36	1000.72	profesor
17.	Iosif Meschendörfer, paroch	S.-Petru	500.05	1000.10	preot
18.	Eduard Kugler, apotecar	Brassó	498 50	997.—	apotecar
19.	Iosif Virag, birtaș	„	989.16		
20.	Ioan Tischler, comersant de producte	„	980. —		
21.	Comuna bis. rom. cath.	„	971.21		
22	Wilh Frätschkes, paroch	Ghimbav	484.50	969.—	
23.	Biserica grecéscă	Brassó	952.55		
24.	Paul Stenner, capitalist	„	950.23		
25.	Mihai Beer, comersant de așternuturĭ	„	947.90		
26.	Dr. Iul. Orendi, advocat	„	472.66	945.32	advocat
27.	Fondul r. cath. pentru școla popor.	„	940.20		
28.	Ludovic Schmidt, spediteur	„	939.35		
29.	Dr. Nic Lemény, advocat	„	468.76	937.52	advocat
30.	Johan Herter, fabr. de împletiturĭ	„	468.45	936.90	m. cam. c. și ind.
31.	Johan Nagelschmidt, comersant	„	930 —		
32.	Soția lui Lazar Gerö, vĕduvă de com.	„	920. —		
33.	Vasilie Voina, protopop	„	456.87	913.74	preot
34.	Armin Fain, comersant de lemnărie	„	895.—		
35.	Wilch Schmidts, advocat	„	446.12	892 24	advocat
36.	Moritz Horn, director de ferestrae	„	887.93		
37.	Emil Iekelius, apotecar	„	436.—	872.—	apotecar
38.	Carol Kimm, liferant de petriș	„	866.49		
39.	Carol Lang. comersant	„	863.33		
40.	Dr. Henric Gust, dentist	„	430 61	861.22	medic

Recursele: ce eventual s'ar da, séu reclamațiunĭ ce s'ar face contra acestei liste de viriliștĭ, sunt a-se presenta la acest magistrat cu grai viu sèu în scris de la 26 Oct. pănă la inclusive 3 Noemvrie 1904.

Brassó, 17 Octomvrie 1904.

Magistratul orășenesc.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.